

برنام آن که جان را کثرت آموخت

پداگوژی مُعلّمی

مُعلّم راهبردی

نگاهی نوین به روش‌ها و فنون تدریس

هاروی سیلور - ریچارد استرانگ - متیو پرینی

با مقدمهٔ پرفسور مارزانو

(رئیس گروه مارزانو و شرکاء)

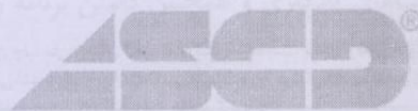
www.ketab.ir

دکتر ابوالفضل بختیاری - دکتر محمدرضا خدادوست - دکتر سعیده محمدی - دکتر حسن رحیمی

(اعضای هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان)

با مقدمهٔ پروفیسور محرم آفازاده

(مشاور یونسکو و رئیس کانی کالج - کانادا)

the association for supervision and curriculum development

انجمن جهانی نظارت و برنامه‌ریزی درسی

سرشناسه : سیلور، هاروی اف. ۱۹۴۵-م. Silver, Harvey F., 1945-
 عنوان و نام پدیدآور : پداگوژی معلمی: معلم راهبردی، روش‌ها و فنون تدریس / مولفین هاروی سیلور، ریچارد استرانگ، متیو پرینی؛ مترجمین ابوالفضل بختیاری ... (و دیگران).
 مشخصات نشر : تهران: دانش بنیاد، ۱۴۰۳.
 مشخصات ظاهری : غ. ۲۵۴ ص: مصور، جدول: ۲۹×۲۲ س.م.
 شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۴۹۱۱-۱۳-۱
 وضعیت فهرست‌نویسی : فیبا
 یادداشت : عنوان اصلی: The strategic teacher : selecting the right research-based strategy for every lesson, 2007.
 یادداشت : مترجمین ابوالفضل بختیاری، محمدرضا خدادوست، سعیده خدادوست، حسن رحیمی.
 عنوان دیگر : معلم راهبردی، روش‌ها و فنون تدریس.
 موضوع : تدریس اثربخش
 موضوع : Effective teaching
 موضوع : روان‌شناسی یادگیری
 موضوع : Learning, Psychology of
 موضوع : برنامه‌ریزی درسی
 موضوع : Lesson planning
 شناسه افزوده : استرانگ، ریچارد دبلیو. ۱۹۴۶-م.
 شناسه افزوده : Strong, Richard W., 1946-
 شناسه افزوده : پرینی، متیو ج. ۱۹۷۳-م.
 شناسه افزوده : Perini, Matthew J., 1973-
 شناسه افزوده : بختیاری، ابوالفضل، ۱۳۴۵ - مترجم
 رده بندی کنگره : LB۱۰۲۵/۳
 رده بندی دیویی : ۳۷۱/۱۰۲
 شماره کتابشناسی ملی : ۹۷۹۴۱۱۸
 اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

پداگوژی معلمی معلم راهبردی

نگاه نوین به روش‌ها و فنون تدریس

ترجمه : ابوالفضل بختیاری - محمدرضا خدادوست - سعیده محمدی - حسن رحیمی
 مدیر تولید : رضا کرمی‌شاهنده
 آماده‌سازی قبل از چاپ : دفتر فنی انتشارات دانش بنیاد (طاهره حقایق)
 نوبت چاپ : اول - ۱۴۰۳
 شمارگان : ۲۰۰
 شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۴۹۱۱-۱۳-۱

دفتر انتشارات : تهران - خیابان انقلاب - خیابان اردیبهشت - بین‌بانی‌نژاد و جمهوری - ساختمان ۱۰
 تلفن: ۶۶۴۶۵۸۳۱ - ۶۶۴۸۱۰۹۶ - ۶۶۴۸۲۲۲۱
 فروشگاه تهران: خیابان انقلاب - مقابل دبیرخانه دانشگاه تهران - پلاک ۱۳۱۲ - کتابفروشی صانعی - تلفن: ۶۶۴۰۹۹۲۴
 فروشگاه یزد: میدان آزادی (باغ ملی) - ابتدای خیابان فرخی - جنب مجتمع ستاره - کتاب مرکزی فدک
 تلفن: ۳۶۲۲۴۷۷۱ - ۳۶۲۲۶۷۷۲ - ۰۳۵ - همراه: ۰۹۰۴۵۱۷۷۱۵۱

ایمیل و وبسایت: www.fadakbook.ir - fadakbook@yahoo.com

© کلیه حقوق و حق چاپ متن و عنوان کتاب که به ثبت رسیده است، مطابق با قانون حقوق مولفان و مصنفان مصوب ۱۳۴۸ محفوظ و متعلق به انتشارات دانش بنیاد می‌باشد. هرگونه برداشت، تکثیر، کپی‌برداری به هر شکل (چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی) بدون اجازه کتبی از انتشارات دانش بنیاد ممنوع بوده و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

معاونت حقوقی
انتشارات دانش بنیاد

پیش سخن مترجمان

جهان آموزش، با تغییر و تحولات بسیار گسترده، پیچیده و پرسرعت (شتابان) مواجه شده است. گستره دگرگونی‌ها در پدیده‌های آموزشی (پداگوژیکی)^۱، از **آموزشگاه** تا دانشگاه فراتر رفته، و به همین جهت شیوه‌ها (سبک‌ها)، رویکردها، روش‌های آموزش - یادگیری و تدریس - معلمی - هم دچار تحول زیادی شده است. با ظهور و بروز فناوری‌های نوین اطلاعاتی - ارتباطی و پیدایش "هوش مصنوعی"، ادعا شده که این تغییر و تحول و مواجهه با مسائل آموزشی بغرنج‌تر، پیچیده‌تر و سخت‌تر شده است.

اگر به معنای واقعی معلمی بخواهد، نقش مفید و مؤثرتری داشته باشد، باید در حیطه تدریس، تسلط، تخصص و تبحر کافی داشته باشد؛ همچنین، از مهارت و دانش پداگوژیکی^۲ (PK) لازم برای معلمی، آموزش، و تدریس مؤثر برخوردار باشد. چه بسا، ما در مدرسه و دانشگاه شاهد معلمان و مدرسانی بودیم که در تدریس بسیار عالی بوده‌اند و خاطره شور و شوق یادگیری را در دل و جان ما ایجاد کرده‌اند و با نگاه و مروری بر خاطرات و تجارب خود و دیگر معلمان بیاد داریم، استادانی که علی‌رغم با سواد بودن در تدریس و ارائه مطالب و دانش تدریس (پداگوژیکی)^۳ عملکرد خوبی نداشته‌اند؟! از سوی دیگر، با گسترش و افزایش دانش تخصصی، حرفه‌ای، شغلی و همچنین تأکید بر **صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمان و مدرسان**، و رشد و توسعه حرفه‌ای ایشان، این نکته را مورد تأکید و توجه قرار داده‌اند که همه معلمان (پداگوگ‌ها)، بایستی با **تربیتی** (پداگوژیکی) آشنایی بیشتری پیدا کنند.

شاید به دشواری بتوان ما را (شانسگرها)ی تدریس اثربخش (کارآمد) را به خوبی تعریف و تبیین کرد. تدریس مؤثر در موقعیت‌های آموزشی مختلف، متفاوت است، ولی نشانگرهایی وجود دارد که می‌توان جریان تدریس و معلمی را بر اساس آن ارزیابی کرد. برای مثال گفته می‌شود: **معلمی که خوب تدریس میکند، به احتمال بسیار زیاد دانش آموزانش خوب یاد می‌گیرند.** از طرفی تسلط و تبحر استاد در درس و موضوع مورد تدریس، در فرآیند یاددهی - یادگیری خیلی مهم و مؤثر است. از سال‌ها پیش تا کنون، پژوهشگران آموزشی به دنبال شاخص‌های ارزیابی تدریس اثربخش بوده‌اند. برای مثال پژوهشگری (ریان، ۱۹۶۰)^۴، نشانگرهای تدریس مؤثر را اینگونه شناسایی کرده است:

ارتباط گرم و صمیمی معلم، همراه با درک متقابل، ساماندهی فعالیت‌های تدریس با برنامه، در مقابل بی‌برنامگی، فعالیت برانگیزاننده و تخیلی در مقابل افسردگی و عادی بودن؛ در واقع نکته مهم در این نگاه، روابط و ارتباط گرم و دوستانه معلم با دانش‌آموز و برانگیختن فراگیران برای یادگیری و ساماندهی فعالیت‌های یادگیری و همچنین داشتن برنامه و طرح [درس]، برای ارائه مؤثر در کلاس می‌باشد.

^۱ - دانش پداگوژی (Pedagogy)، به زبان ساده، علم، فن، هنر تربیت است.

^۲ - دانش تربیتی Pedagogical Knowledge = PK

^۳ - در اینجا منظور علم، هنر، فن تدریس و معلمی مدنظر است.

^۴ - RYAN, D. (1960), Characteristics of teachers

بسیاری از پژوهشگران حوزه پداگوژی (تدریس) معتقدند: معلمانی که با طرح و برنامه طراحی مناسب آموزشی به تدریس و کلاس‌داری می‌پردازند، نسبت به افراد بدون برنامه، موفق‌تر و مؤثرترند. همچنین "روزنشتاین و فورست" (۱۹۷۱)، نیز نشانگرهای تدریس مؤثر را اینگونه بیان کرده‌اند:

الف- معلم با شوق، شور و اشتیاق به تدریس می‌پردازد،

ب- معلم به کار خود علاقمند و وظیفه‌مدار است،

ج- بیان معلم در هنگام ارائه محتوای آموزشی (درسی) واضح و روشن است،

د- معلم از مواد، روش‌ها، راهبردهای آموزشی متنوع و مؤثر استفاده می‌کند،

ه- معلم جهت یادگیری محتوای آموزشی، فرصت را برای فراگیران آماده می‌کند.

یادگیری، اساس و بنیان بسیاری از رفتارها و فعالیت‌های آموزشی در نظام آموزشی است. به ویژه در امر تدریس، معلمی، نیاز به راهبردهایی داریم تا فرایند یاددهی - یادگیری مؤثرتر انجام شود. هرچند معلمان، مدرسان، و فراگیران با توجه به سبک شناختی و تجارب خود از راه‌های مختلفی استفاده می‌کنند.

"راهبرد"^۲، در لغت به معنی شیوه عمل در موقعیت‌های خاص، است. به بیان کلی‌تر، راهبرد یک برنامه یا نقشه کلی است که از مجموعه‌ای عملیات تشکیل شده و برای رسیدن به یک هدف معین و خاص مطرح می‌شود. پس وقتی این نقشه برای تحقق آموزش مورد استفاده قرار گیرد، **راهبرد آموزشی** نامیده می‌شود. راهبرد آموزشی، یکی از عوامل مهم و مؤثر در مراکز آموزشی و مدارس به شمار می‌رود، زیرا تعیین‌کننده نوع فعالیت معلم و زمینه‌ساز فعالیت‌های دانش‌آموزان در کلاس درس است. انتخاب یا طراحی مناسب آموزشی بر مبنای تخصص و طراح آموزش است. در نگاه جدید، هر معلمی باید طراح و راهبر آموزشی باشد.

طراحی راهبردهای آموزشی و یادگیری "گانه"

"گانه"، راهبردهای آموزشی را به وقایع آموزشی تعبیر کرد، او برای تسهیل فرایند یادگیری-که هدف اصلی هر آموزش است، ۹ فعالیت را بشرح زیر عنوان کرد:

۱. جلب توجه فراگیرنده [لازمه تمرکز، توجه و مقدمه یادگیری است]،

۲. آگاه ساختن فراگیر از هدف‌های آموزشی،

۳. فراخوانی یادگیری‌های گذشته فراگیر (مثلاً با مرور مطالب پیشین)،

۴. ارائه مواد آموزشی،

۵. راهنمای یادگیری،

۶. آزمون عملکرد،

۷. ارائه بازخورد در ارتباط با درستی عملکرد،

۸. ارزیابی عملکرد،

۹. ترغیب و تسهیل یادگیری و انتقال یادگیری.

^۱ - Rosenshin, B. and Furst, A.F. (1971). Research on teacher

^۲ - راهبرد (Strategy) تدبیر در تدریس، فن و فوت معلمی

قابل ذکر است، نکته‌های فوق، اشاره به این نکته دارد که **تدریس - معلمی - آموزش** فرآیندی روشمند، هدفمند، نظام‌مند برای **یادگیری مؤثر** است. به بیان دیگر معلمی که خوب تدریس می‌کند، فراگیرانش خوب یاد می‌گیرند.

در حوزه دانش آموزشی یا پداگوژیکی (علوم تربیتی)، هدف نهایی آموزش، در دوره‌های مختلف آموزشی، تسهیل فرآیند یادگیری است. در اینجا نگاهی به تدریس و معلمی می‌کنیم.

تدریس، عبارت است از هر فعالیتی از جانب یک فرد که به منظور تسهیل یادگیری فرد دیگری انجام می‌گیرد (گیج^۱، ترجمه مهرمحمدی، ۱۳۷۴). شاید بتوان گفت هدف از تدریس، تسهیل یادگیری است.

راهبردهای تدریس، برای تسهیل و تسریع فراگیران بوده و روش تدریس، شیوه عمل معلم را در کلاس شکل می‌دهد و فرصت مناسب برای یادگیری دانش‌آموزان پدید می‌آورد (آقازاده، ۱۳۸۴، ۲۴۷).

پداگوژی معلمی به عنوان یک راهبرد آموزشی مؤثر، به طور گسترده‌ای مورد توجه معلمان، مدرسان و آموزشگران دانشگاه قرار گرفته است. در عصر تغییرات سریع، انتظارات از معلمان به طور چشم‌گیری افزایش یافته و نیازمندی به آموزش مؤثر و مبتنی بر پژوهش بیش از پیش احساس می‌شود. همچنین دانش پداگوژیکی، تکنولوژیکی و موضوعی، به عنوان عناصر کلیدی برای تدریس مؤثر، توسط مربیان و آموزشگران جهان مورد تأکید قرار گرفته است. در عصر تحولات کنونی، تدریس و معلمی به عنوان یک فعالیت پیچیده، دشوار، حساس و بسیار مهم در نظام آموزشی (پداگوژی) به شمار می‌رود. پداگوژی معلمی، در واقع به تدریس و یادگیری مؤثر می‌پردازد، و راهبردهای تدریس به مثابه روش یاددهی - یادگیری شناخته می‌شوند. تدریس، فعالیتی هدفمند، نظام‌مند و روشمند است. موفقیت تدریس شرط لازم برای یادگیری مؤثر است، اما تدریس موفق همیشه به یادگیری منجر نمی‌شود. تدریس، متوقف بر یادگیری یا متضمن آن نیست، بنابراین، عدم تحقق یادگیری را نمی‌توان ناشی از عدم تحقق تدریس قلمداد کرد. راهبردهای مؤثر تدریس، از موضوعات و مسائل مهم مدیریت آموزش، علوم تربیتی و دانش پداگوژیکی است، و پژوهشگران حوزه یادگیری آگاهی از راهبردهای معلمی را مؤکداً به معلمان (مدرسان) توصیه می‌کنند.

کتاب معلم راهبردی (پداگوژی معلمی)، یک راهنمای جامع، کاربردی، برای معلمان و مدرسان است که به آنها کمک می‌کند تا با استفاده از راهبردهای آموزشی مؤثر، دانش‌آموزان خود را به سمت موفقیت هدایت کنند. اینکه این کتاب پژوهشی توسط سه استاد برجسته در حوزه آموزش و با مقدمه‌ای از پروفیسور مارزانو تهیه شده و با حمایت انتشارات انجمن برنامه‌ریزی درسی و نظارت (ASCD) منتشر شده است، نشان‌دهنده اعتبار و ارزش علمی بالای این کتاب می‌باشد. این اثر بر اساس آخرین پژوهش‌ها در زمینه آموزش و یادگیری نوشته شده و به آموزشگران و معلمان کمک می‌کند تا بهترین راهبردها را برای نیازهای فراگیران و اهداف آموزشی انتخاب کنند. این اثر می‌تواند برای درس **راهبردهای تدریس و روش‌ها و فنون تدریس** مورد استفاده قرار گیرد.

^۱ باب: ان، ال. گیج (۱۳۷۱)؛ مبانی عمی هنر تدریس، ترجمه محمود مهرمحمدی. تهران: انتشارات مدرسه.

محرم آقازاده (۱۳۸۴)، راهنمای روشهای تدریس نوین، تهران: نشر آبیژ.

جفری پتی (۱۳۸۵). روش‌های تدریس نوین، ترجمه ابراهیم قوامی و صادقی. تهران: عابد.

در پایان از جناب استاد دکتر محرم آقازاده، در نوشتن مقدمه، بسیار ممنونیم. این اثر توسط آقای دکتر سعید صفایی موحد (مشاور آموزش و توسعه منابع انسانی شرکت ملی نفت ایران - مدرس دانشگاه)، در سفر به یک کنفرانس بین‌المللی به ما توصیه شد. از ایشان برای معرفی این اثر فاخر و ارزشمند متشکریم.

از جناب آقای سیدحسین رضوی که در بسیاری از کارهای علمی، به ویژه این کتاب ما را یاریگر بوده، نیز سپاسگزاریم.

این اثر با حمایت و عنایت جناب آقای مجیدرضا زروئی مدیر عامل انتشارات دانش بنیاد به نحو مطلوب و با دقت صفحه‌آرایی و چاپ شده، جا دارد از ایشان در کمک به انتشار کتاب تشکر ویژه نمائیم. از استادان، دانشجویان، دانش‌پژوهان، خواهمشمن‌دیم اشکالات احتمالی این اثر را به ناشر یا نشانی زیر^۱ ارسال فرمایند.

مترجمان

www.ketab.ir

در باره نویسندہ‌ها

"هاروی سیلور"، مدیر اجلاس سیلور استرانگ و همکاران و انتشارات آموزش اندیشمندانه، یکی از ۱۰۰ معلم تأثیرگذار در کشور نام گرفت. وی کارگاه‌های آموزشی متعددی را برای مدارس و ادارات آموزش و پرورش ایالتی در سراسر ایالات متحده [آمریکا] برگزار کرده است. او مشاور اصلی برنامه تقویت مهارت‌های تفکر انتقادی گرجستان و برنامه رهبری آموزش اندیشمندانه کنتاکی بود.

ریچارد استرانگ

"ریچارد استرانگ"، نایب رئیس اجلاس سیلور استرانگ و همکاران و انتشارات آموزش اندیشمندانه، نویسنده، توسعه‌دهنده برنامه و مربی / مشاور مناطق آموزشی در سراسر جهان است. "ریچارد"، به عنوان بنیانگذار موسسه جامعه و تفاوت، بیش از ۲۵ سال است که در آموزش دموکراتیک و شیوه‌های رهبری در مدارس دولتی و خصوصی مطالعه می‌کند.

متیو پرینی

متیو پرینی، به عنوان مدیر انتشارات اجلاس سیلور استرانگ و همکاران و انتشارات آموزش اندیشمندانه فعالیت می‌کند. او ۱۰ سال گذشته، "متیو" بیش از ۲۰ کتاب، راهنمای برنامه درسی، مقالات و مطالعات تحقیقی تألیف کرده است که طیف وسیعی از موضوعات آموزشی شامل سبک‌های یادگیری، هوش چندگانه، آموزش خواندن و شیوه‌های آموزشی اثربخش را پوشش می‌دهد. "هاروی سیلور"، "ریچارد استرانگ" و "متیو پرینی" در تعدادی از پرفروش‌ترین‌های آموزش و پرورش (علوم تربیتی)^۱ همکاری کرده‌اند، از جمله "بنابراین هر ماه می‌یاد بگیرید: سبک‌های یکپارچه سازی یادگیری و هوش و هوش چندگانه"، و "آنچه بیشتر اهمیت دارد: استانداردها و راهکارهای بهبود دستاوردهای دانش آموزان"، که هر دو توسط انجمن جهان نظارت و برنامه درسی (ASCD)^۲ منتشر شده‌اند. "خواندن برای موفقیت تحصیلی: راهبردهای قدرتمند برای مبارزه، خوانندگان متوسط و پیشرفته، نمرات ۷ تا ۱۲" از انتشارات کوروین؛ و ابزارهایی برای ارتقاء یادگیری فعال و عمیق توسط انتشارات آموزشی اندیشمندانه که در سال ۲۰۰۴ برنده جایزه معلمان منتخب^۳ شد.

^۱ - برای این واژه Education = معادل آموزش و پرورش، تعلیم و تربیت، پداگوژی و علوم تربیتی آورده‌اند (م).

^۲ - انجمن نظارت و برنامه‌ریزی درسی = ASCD = Association for Supervision and Curriculum Development

The Strategic Teacher: Selecting the right Research-Based Strategy

^۳ - Teachers' Choice Award

مقدمهٔ پرفسور آقازاده

در دورانی که انتظارات از معلمان به طور فزاینده‌ای افزایش می‌یابد، نیاز به راهبردهای آموزشی مؤثر و مبتنی بر پژوهش بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود. کتاب "معلم راهبردی: انتخاب راهبرد پژوهش‌محور مناسب برای هر درس"، نوشته هاروی سیلور، ریچارد. استرانگ و متیو پرینی، راهنمای جامعی برای ۲۰ راهبرد آموزشی است که همگی مبتنی بر پژوهش‌های علمی و تجربیات در کلاس درس هستند. این اثر نه تنها به عنوان یک کتاب راهنما، بلکه به عنوان نقشه راهی برای معلمان عمل می‌کند که به دنبال بهبود و بهسازی روش‌های تدریس خود برای ارتقای بازده یادگیری دانش‌آموزان در محیط‌های آموزشی متنوع هستند.

کتاب حاضر، از آن دست کتاب‌هایی بوده است که نگارنده این سطور، انتظار انتشار آن به زبان فارسی را داشته است. نویسندگان کتاب معلم راهبردگرا دارای دو جنبه بسیار اهمیت را سالیانی را رعایت کرده اند: پژوهشگری و کاربری یافته‌های پژوهشی در عمل آموزشی. چنین جنبه‌هایی از یک سوی و از طرف دیگر اثربخشی راهبردهای تدریس، معرفی شده انگیزه کافی برای معرفی کتاب به جامعه آموزشی فراهم می‌آورد.

مروری بر محتوا و ساختار

این اثر به طور دقیق به چهار سبک اصلی آموزش تقسیم شده است: تسلط‌یابی، فهم، خود-ابرازی و ارتباطات بین‌فردی. این دسته‌بندی‌ها تصادفی نیستند، بلکه بر اساس درک عمیق نویسندگان از سبک‌های مختلف یادگیری و نظریه‌های آموزشی شکل گرفته‌اند. هر شیوه یا سبک آموزشی به نیازها و اهداف یادگیری متنوع و متفاوتی پاسخ می‌دهد و اطمینان می‌دهد که معلمان می‌توانند رویکرد و روش مناسبی برای هر درس پیدا کنند.

۱. سبک تسلط‌یابی (تبحرجویانه):

این بخش بر راهبردهایی تمرکز دارد که به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا اطلاعات و مهارت‌های اساسی را کسب و حفظ کنند. راهبردهایی مانند حلقه دانش و جورچین برجسته شده‌اند که هر دو برای تشویق به تسلط از طریق تکرار، تمرین و همکاری طراحی شده‌اند. راهبردهای این بخش به خصوص برای دروسی که نیاز به دانش بنیادی قوی دارند، مانند ریاضیات و علوم، مؤثر هستند.

۲. سبک فهم^۱:

در این سبک، نویسندگان به راهبردهایی می‌پردازند که به فهم عمیق و تفکر انتقادی کمک می‌کنند. راهبردهایی مانند دستیابی به مفهوم^۲ و مقایسه و تبیین به تفصیل مورد بررسی قرار می‌گیرند و به معلمان ابزارهایی برای کمک به دانش‌آموزان فهم مفاهیم پیچیده و مشارکت در تفکر مرتبه بالاتر

¹ Understanding

² Concept attainment

ارائه می‌دهند. سبک **فهم** به ویژه در دروسی مانند تاریخ، ادبیات و مطالعات اجتماعی که دانش‌آموزان باید اطلاعات را تحلیل و ترکیب کنند، ارزشمند است.

۳. سبک خودابرازی^۱:

این بخش، به راهبردهایی می‌پردازد که **خلاقیت و نوآوری** را تقویت می‌کنند. نویسندگان راهبردهایی مانند چشم ذهن^۲ و حل خلاقانه مسائل را معرفی می‌کنند، که دانش‌آموزان را تشویق می‌کند تا فهم خود را به شیوه‌های منحصر به فرد و شخصی بیان کنند. این راهبردها به ویژه در **آموزش هنر، نوشتن خلاق و محیط‌های یادگیری مبتنی بر پروژه** مفید هستند، که دانش‌آموزان می‌توانند ایده‌ها را کشف کرده و یادگیری خود را در قالب‌های متنوع ارائه دهند.

۴. سبک بین‌فردی:

تمرکز این سبک بر راهبردهایی است که همکاری، همراهی، همدلی و مهارت‌های ارتباطی را می‌پروراند. راهبردهای پژوهش گروهی و مجادله‌های علمی نمونه‌های بارزی هستند که به ارتقاء کار تیمی و گفتگوی سازنده کمک می‌کنند. این راهبردها، برای **پرورش مهارت‌های اجتماعی** دانش‌آموزان و آماده‌سازی آن‌ها برای محیط‌های کاری تیمی ضروری هستند.

تحلیل راهبردهای کلیدی

هر راهبرد در این سبک‌های آموزشی با وضوح و جزئیات فوق‌العاده^۱ ارائه شده است. نویسندگان این کتاب، نه تنها توضیح می‌دهند که چگونه هر یک از راهبردها عمل می‌کنند، بلکه به بینشی درباره زمان و علت اثربخشی آن نیز می‌پردازند. به عنوان مثال، راهبرد مقایسه و تبیین، که جزو سبک **فهم** است، به شکلی عمیق تحلیل شده تا نشان دهد چگونه این راهبرد به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا ارتباطات بین ایده‌ها را ترسیم کنند و توانایی‌های تحلیلی خود را تقویت کنند. این کتاب، شامل مثال‌های **کلاس درس** و تنوعات هر راهبرد است که برای معلمان که به دنبال تطبیق راهبردها با زمینه‌های منحصر به فرد کلاس خود هستند، ارزشمند است.

علاوه بر این، نویسندگان راهنمایی‌های خاصی درباره شرایط بهینه برای هر راهبرد ارائه می‌دهند. به عنوان مثال، راهبرد جورچین، که بخشی از سبک تسلطیابی است، برای درس‌هایی که در آن **آموزش هم‌تا** می‌تواند یادگیری را افزایش دهد توصیه می‌شود و برای محیط‌های یادگیری همیارانه ایده‌آل است. این نوع مشاوره عملی به معلمان کمک می‌کند تا تصمیمات آگاهانه‌ای درباره استفاده از راهبردها بر اساس اهداف آموزشی، درسی و نیازهای دانش‌آموزان اتخاذ کنند.

¹ Self-expression

² Mind eye

ادغام پژوهش و عمل

یکی از ویژگی‌های جذاب این کتاب، تلفیق پژوهش‌های آموزشی با کاربرد عملی آن‌هاست. هر راهبرد با استناد به پژوهشات علمی پشتیبانی می‌شود، که اعتبار روش‌ها را تقویت کرده و اطمینان می‌بخشند که معلمان تنها به شواهد حکایتی اعتماد نمی‌کنند. به عنوان مثال، نویسندگان از پژوهش‌های روانشناسی شناختی برای توضیح این که چرا راهبردهایی مانند **دستیابی به مفهوم** در کمک به دانش‌آموزان برای درونی‌سازی مفاهیم انتزاعی مؤثر هستند، استفاده می‌کنند. این رویکرد مبتنی بر **پژوهش به معلمان**، اطمینان می‌دهد که راهبردهایی که به کار می‌برند آزمایش شده و اثربخش بوده‌اند.

این اثر همچنین در پر کردن فاصله بین نظریه و عمل موفق است. کتاب حاضر نه فقط یافته‌های پژوهش‌ها را ارائه می‌دهد، بلکه آن‌ها را به کاربردی عملی ترجمه می‌کند که معلمان می‌توانند بلافاصله اجرا کنند. الگوها و روبریک‌هایی که ارائه شده‌اند، به ویژه مفید و مؤثر هستند و ابزارهای ملموسی را فراهم می‌کنند که می‌توانند به طور مستقیم در برنامه‌ریزی درس و ارزیابی‌ها مورد استفاده قرار گیرند.

نقاط قوت و کمک به حوزه آموزش

"معلم راهبردگرا" در میان آموزشگران، مربیان در ادبیات آموزشی به دلایل مختلفی برجسته است. اولاً، سازماندهی آن بر اساس سبک‌های مختلف آموزشی نوآورانه و کاربردی است. این ساختار به معلمان اجازه می‌دهد تا به راحتی کتاب را ورق بزنند و راهبردهایی را انتخاب کنند که با اهداف آموزشی (درسی) آن‌ها همسو باشد. ثانیاً، جزئیات عملی که برای هر راهبرد ارائه می‌شود، اطمینان می‌دهد که معلمان به خوبی برای اجرای این راهبردها آماده می‌شوند.

تأکید این کتاب، بر شخصی‌سازی^۱ یادگیری هم یک نقطه قوت مهم است. در کلاس‌های امروزی که تنوع در توانایی‌ها، پیش‌زمینه‌ها و سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان عادی است، توانایی **شخصی‌سازی آموزش**، ضروری است. نویسندگان (کتاب)، این نیاز را درک می‌کنند و برای هر راهبرد اصلاحاتی ارائه می‌دهند، تا اطمینان حاصل شود که همه دانش‌آموزان می‌توانند به محتوای آموزشی دسترسی پیدا کنند و موفق شوند.

محدودیت‌ها

در حالی که "معلم راهبردگرا"، یک منبع جامع است، دارای برخی محدودیت‌ها هم هست. تمرکز کتاب بر محیط‌های کلاس‌های سنتی ممکن است قابلیت کاربرد آن در محیط‌های یادگیری مدرن و مبتنی بر فناوری را محدود کند.

^۱ برنامه یادگیری شخصی‌سازی شده (بیشه)، جدیداً در نظام آموزشی، مورد توجه مربیان تربیتی قرار گرفته است.

علاوه بر این، ممکن است حجم زیاد راهبردها و اطلاعات برای برخی از معلمان، به ویژه آن‌هایی که تازه کار هستند، سنگین باشد. با آن که این کتاب به گونه‌ای طراحی شده است که کاربر پسند باشد، سطح جزئیات و تعدادی از راهبردهای ارائه شده امکان دارد نیاز به مطالعه و تمرین دقیق داشته باشد تا بتوانند به طور مؤثر اجرا شوند.

نتیجه‌گیری

سرانجام آن که، کتاب **"معلم راهبردگرا: انتخاب راهبرد پژوهش‌محور مناسب برای هر درس"** یک منبع ضروری برای معلمان است که به بهبود روش‌های آموزشی خود متعهد هستند. سازماندهی دقیق کتاب، توضیح جامع راهبردها و بنیاد قوی آن در پژوهشات آموزشی، این کتاب را به یک افزوده ارزشمند برای کتابخانه حرفه‌ای هر معلمی تبدیل می‌کند. چه شما یک معلم تازه‌کار باشید که به دنبال ساختن پایه‌ای محکم از راهبردهای آموزشی، چه یک معلم باتجربه که به دنبال اصلاح و گسترش روش‌های تدریس خود باشید، این کتاب ابزارهایی را که برای موفقیت نیاز دارید در اختیارتان قرار می‌دهد.

اگرچه چشم‌اندازهای آموزشی همچنان در حال تغییرند، **"معلم راهبردگرا"** همچنان به عنوان یک راهنمای کارآمد برای کسانی که به تدریس به صورت حرفه‌ای می‌پردازند پایدار خواهد ماند. انتخاب کتاب **معلم راهبردگرا**، انتخاب شایسته‌ای برای ترجمه بوده است. در کنار این، ترجمه توسط استادانی انجام شده است که خود دست‌اندرکار پژوهش و کاربست راهبردهای آموزشی در ارتقای عمل آموزشی در دانشگاه فرهنگیان و مدارس دارند. همچنین به نگارنده، کتاب حاضر را برای بهسازی حرفه‌ای معلمان در کشورهای مختلف به مثابه یک منبع اصلی به می‌برد، امیدوار است آموزشگران و پرورشکاران در دانشگاه فرهنگیان و معلمان در مدارس نیز بهره‌گیری از این کتاب را مورد توجه قرار دهند.

محرم آقازاده

مشاور ارشد برنامه درسی و یادگیری در یونسکو

مدیر کانی کالج کانادا^۱

۱۴۰۳

^۱ CANI COLLEGE (CANADA)

مقدمهٔ پرفسور مارزانو

به طور کلی، امروزه صحبت درباره تحقیقات آموزشی، دو نوع پژوهش را در ذهن متبادر می‌نماید: نوع اول که متداول‌تر از سایر انواع تحقیقات است، فراتحلیل^۱ نامیده می‌شود. این روش، همان فن تلفیق پژوهش‌های قبلی اجرا شده در مورد یک تکنیک یا راهبرد خاص (مانند تحقیق در رابطه با یادگیری مشارکتی^۲) می‌باشد که با هدف کسب و تولید اطلاعات وسیع‌تر و معتبرتر اجرا می‌شود و با استفاده از این منبع پژوهشی گسترده، پژوهش‌گران آموزشی قادرند الگوهایی را استخراج کنند، آنها را تعمیم^۳ دهند، و یافته‌های خود را به داده‌های عددی و کمی مانند اندازه اثر و اثر حجمی^۴، پیشرفت درصدی^۵ و غیره تبدیل کنند.

نوع دیگری از تحقیقات آموزشی، کنش پژوهی (اقدام پژوهی)^۶ نام دارد که با هدف اجرای آزمایش‌های کنترل شده و علمی معتبر در کلاس‌های درس انجام می‌پذیرد. برای مثال، ممکن است یک طرح کنش پژوهی با هدف تایید یا رد ایده زیر اجرا شود:

«آموزش ایجاد تصاویر ذهنی در حین خواندن به دانش‌آموزان، نمره مهارت خوانداری دانش‌آموزان را به طور قابل توجهی بهبود می‌بخشد». در راستای اجرای این طرح، معلمان کلاس‌های ۱، ۲ و ۳ در آموزش تصویرسازی به دانش‌آموزان خود از روش مورد توافقی استفاده می‌کنند. در عین حال معلمان کلاس‌های ۴، ۵ و ۶ از روش تداعی استفاده نمی‌کنند و کلاس آن‌ها به عنوان گروه کنترل عمل می‌کنند. سپس نمرات گروه‌های تجربی و کنترل باهم مقایسه شده و نتیجه‌گیری‌های لازم انجام می‌شود. به این کار به زبان ساده کنش پژوهی می‌گویند.

در طول ۱۰ تا ۱۵ سال گذشته، هم تحقیقات فراتحلیل و هم طرح‌های کنش پژوهی (اقدام پژوهی) در حد قابل توجهی گسترش یافته است. بدون شک این رشد سریع در حیطه پژوهش در مدارس در سطح ملی و بین‌المللی تأثیرات شگرفی داشته است. در واقع، در بخش عمده‌ای از دو دهه گذشته در این دو سطح حضور و فعالیت مستمر داشته‌ام و در صدد بوده‌ام نتایج، تعمیم‌ها، و داده‌های (کمی عددی) حاصل از این تحقیقات را به راهبردها و فنون کاربردی تبدیل کنم که مدارس و معلمان بتوانند به آسانی و با طیب خاطر به کار گیرند.

با این وجود، مدت‌ها بود که احساس می‌کردم تکه بزرگی از معما (پازل) را گم کرده‌ام. به دلیل ارائه دیدگاه‌ها و روشنگری‌های علمی خود، می‌توان پژوهش‌گران را وابسته به ابزار و تکنیک‌های رشته خودشان دانست. با این وجود، در زمینه ایجاد یک پایگاه وسیع و جامعی از داده‌ها جهت انجام پژوهش احساس خلاء می‌شد؛ یعنی منبعی از خرد دسته جمعی^۷ و انباشته معلمانی که دانش حرفه‌ای خود را هر روزه برای آموزش کودکانمان به کار می‌بندند، وجود نداشت. با این روش و در سایه این منبع انباشته، در علم روش‌های تدریس مثلاً در یافتن الگوها، انجام تحقیقات، و تعمیم یافته‌ها به

^۱- Metaanalysis ^۲- Cooperative Learning ^۳- Generalizations ^۴- Size Effect

^۵- Percentile gain

^۶- Action Research = معلم پژوهنده = پژوهش کنشی = تحقیق در عمل

^۷- Collected Wisdom = خرد جمعی

پیشرفت قابل توجهی دست یافتیم. با این وجود هنوز در علم تدریس یک کمبود اساسی احساس می‌شد: یعنی تدریس هنرمندانه نبود و تدریس معلمان ما عاری از عنصر هنر بود. این‌جاست که کتاب حاضر و ایده‌های نویسنده‌هایش به کمک ما می‌تابند.

به مدت بیست سال تمام فعالیت‌های هاروی سیلور و ریچارد استرانگ^۱ را رصد کرده‌ام. به زعم من، مدل پیشنهادی آن‌ها برای تلفیق سبک‌های یادگیری^۲ و راهبردهای تدریس^۳ متناسب با تنوع دانش آموزی گسترده، بهترین و منطقی‌ترین رویکرد برای متمایزسازی آموزش^۴ است.

همچنین، افتخار داشته‌ام در جریان چند طرح و برنامه توسعه حرفه‌ای^۵ مشترک با آن‌ها همکاری داشته باشم. مشارکتی بودن کار "هاروی و ریچارد" آن را از سایر کارها متمایز می‌سازد. در الگوی توسعه حرفه‌ای اندیشمندانه آن‌ها، یادگیری به فرآیندی اجتماعی^۶ محسوب می‌شود. معلم در نقش مشاور فقط فردی صاحب نظر نیست که در اتاقی سخنرانی می‌کند و افرادی از سخنانش یادداشت برداری می‌کنند. بلکه در شکل‌دهی به تجارب یادگیری فراگیران، معلمان، مدیران و حتی خود فراگیران نقشی فعال ایفا می‌کنند، طوری که آموزش برای همه دانش آموزان مفید واقع گردد. علاوه بر این، در الگوی (مدل) پیشنهادی آن‌ها فعالیت مربوط به آموزش کارگاهی در کلاس درس بیشتر اتفاق می‌افتد.

"هاروی و ریچارد"، بیش از سایر فعالان توسعه حرفه‌ای در صدد یافتن فرصت‌هایی بوده‌اند تا بتوانند در مقام همکار (نه به عنوان پژوهشگر مشاور و یا ارزیاب) به سایر معلمان کمک کنند که دغدغه کمک به دانش آموزان در سر می‌پروشان را حل کنند. آن‌ها می‌دانستند که دانش آموزان بتوانند شگفتی و قدرت یادگیری را تجربه کنند. بنابراین، فعالیت‌های "هاروی سیلور و ریچارد استرانگ" از جهات زیادی در نقطه مقابل فعالیت‌ها و رویه‌های من بوده‌اند؛ چرا که من همیشه کار را با پژوهش آغاز کرده و نتایج حاصله را در عمل (در کلاس درس) به کار بسته‌ام. در صورتی که آن‌ها درست مخالف این روش را اتخاذ کرده‌اند. به عبارت دیگر، آن‌ها کار خود را در کلاس درس شروع می‌کنند و سپس اتفاقات کلاسی را با تصویر کلی حاصل از پژوهش ارتباط می‌دهند.

آن‌ها چه نوع ارتباطاتی را در حیطه آموزش ایجاد کرده‌اند؟ با استفاده از ابتکاری به نام داشبورد راهبردی^۷ خود، آن‌ها نشان داده‌اند که هر کدام از راهبردهای ذکر شده در اثر حاضر چه ارتباطی با مفاهیم مهم تحقیقات آموزشی دارد؛ به بیان دیگر، آنها به مسائل و موضوعات زیر پرداخته‌اند:

اینکه راهبرد مورد نظر چگونه به عنوان ابزار طراحی واحد یادگیری به کار می‌رود؟ چگونه می‌توان از این راهبرد برای ایجاد تنوع آموزشی بهره برد؟ این راهبرد چه مهارت‌ها، ادراکات و دانشی را در دانش آموزان ایجاد می‌کند؟ و این راهبرد نوآورانه تا چه حدی مورد تایید قرار گرفته است؟

علاوه بر کاربرد مفید و فوری آن برای معلمان، ویژگی که این روش را جذابتر می‌سازد عبارت است از این که این راهبرد چقدر با نتایج یافته‌های پژوهشی هماهنگی و هم سوئی دارد؟ شاید بهتر

^۱ - Harvey Silver and Richard Strong and

^۲ - Learning Style

^۳ - Teaching Strategies

^۴ - Differentiation in Education

^۵ - Professional Development

^۶ - Communal Process

^۷ - Strategic Dashboard

باشد کتاب معلم راهبردگرا را کتابی معیار محسوب کنیم؛ یکی از اولین و بهترین منابع در زمینه‌ای جدید، جذاب و جالب که در آن علم تدریس یعنی پائانی تجربی^۱ فراتحلیل و کنش پژوهی کاملاً با هنر تدریس^۲ و خرد معلمانی تلفیق شده است، که هر روزه این روش را به کار می‌بندند.

پروفسور رابرت مارزانو

رئیس گروه مارزانو و شرکاء^۳

www.ketab.ir

^۱ - Empirical Reliability پایانی عملی - قابلیت اعتماد آزمایشی

^۲ - باب (برای اطلاع بیشتر):

- رابرت مارزانو (۱۳۹۴)، هنر و علم تدریس، ترجمه نازیلا کریمی و عبدالرحیم نوه ابراهیم، تهران: منای تربیت
- رابرت مارزانو و همکاران (۱۳۹۴)، نظارت اثربخش: پشتوانه علم و هنر تدریس، ترجمه ایرج نیک‌پی، خرم‌آباد: دانشگاه لرستان
- رابرت جی، مارزینو و دیگران (۱۳۸۰)، ابعاد تفکر در برنامه‌ریزی درسی و تدریس ترجمه قدسی احقر، تهران: نشر د یسطرون، چاپ جدید ۱۳۹۰
- رابرت جی، مارزانو و همکاران (۱۳۸۳)، زمینه‌های تفکر در فرآیند یاددهی - یادگیری، ترجمه جواد سلیمانپور، تنکابن: دانشگاه آزاد اسلامی

^۳ - مارزانو، یکی از صاحب‌نظران و استادان مشهور (معروف) موسسه علوم تربیتی وابسته به وزارت آموزش و پرورش آمریکا است. وی در زمینه‌های ارزیابی، راهبردهای آموزش اثربخش، رهبری مدرسه هنر و علم تدریس، نظارت اثربخش، ابعاد تفکر و برنامه‌ریزی درسی و تدریس، ... دارای تألیفات ارزشمندی است.

بخش اول مقدمه ۱

بخش دوم راهبردهای تبحرجویانه ۱۹

فصل ۱ راهبرد سخنرانی محور در نظام آموزشی نوین آمریکا ۲۱

نگاهی اجمالی به راهبرد ۲۲

اجرای عملی راهبرد ۲۳

چرا این راهبرد اثربخش است؟ ۲۵

اصول حافظه ۲۶

چگونه این راهبرد را به کار ببندیم؟ ۲۸

طراحی راهبرد سخنرانی محور در نظام آموزشی نوین آمریکا ۲۸

شناسائی موضوع ۲۸

سازمان‌دهنده تصویری را طراحی کنید. ۲۹

طراحی پرسش‌های فوری ۲۹

طراحی قلاب‌های آموزشی ۲۹

تبحرجویی ۳۱

ادراک ۳۲

خوداظهاری ۳۲

تعاملی ۳۲

طراحی تکلیف تلفیقی (یا درک مطلب یا آزمون درک مطلب) ۳۲

تغییرات و پیوست‌ها ۳۲

ارائه‌های دانش‌آموزی ۳۲

فصل ۲ آموزش مستقیم ۳۵

نگاهی اجمالی به راهبرد ۳۵

اجرای عملی راهبرد ۳۶

چرا این راهبرد اثر بخش است؟ ۳۸

الگوسازی اثربخش ۳۸

استقلال در حال ظهور ۳۸

ارزیابی و مستمر ۳۹

چگونه از این راهبرد استفاده کنیم؟ ۳۹

طراحی درسی آموزش مستقیم ۴۰

تغییرات و پیوست‌ها ۴۱

فصل ۳ دشواری درجه‌بندی شده ۴۵

- نگاهی اجمالی به راهبرد ۴۵
- اجرای عملی راهبرد ۴۵
- چرا این راهبرد اثر بخش است؟ ۴۷
- نحوه اجرای راهبرد ۴۸
- طراحی واحد یادگیری مبتنی بر راهبرد دشواری تدریجی ۴۸
- تغییرات و پیوست‌ها ۵۲
- فعالیت‌های آغازین درجه‌بندی شده ۵۲
- فهرست‌های ارزیابی ۵۳

فصل ۴ رقابت‌های تیمی بازی - محور ۵۷

- نگاهی اجمالی به راهبرد ۵۷
- اجرای عملی راهبرد ۵۷
- کارت‌های سوالات جغرافیا ۶۰
- چرا این راهبرد اثر بخش است؟ ۶۰
- اجرای عملی راهبرد ۶۳
- طراحی درس مبتنی بر مسابقه تیمی بازی محور ۶۳
- تغییرات و پیوست‌ها ۶۴

بخش سوم راهبردهای ادراکی ۶۷

فصل ۵ مقایسه و تضاد ۶۹

- نگاهی اجمالی به راهبرد ۶۹
- اجرای عملی راهبرد ۷۰
- چرا این راهبرد اثر بخش است؟ ۷۱
- چطور این راهبرد را به کار بندیم؟ ۷۴
- طرح درس مبتنی بر مقایسه و تضاد ۷۴
- تغییرات و پیوست‌ها ۷۶
- مقایسه به عنوان روش حل مساله ریاضی ۷۷

فصل ۶ خواندن، برای درک معنی ۸۱

- نگاهی اجمالی به راهبرد ۸۱
- اجرای عملی راهبرد ۸۲
- چرا این راهبرد اثر بخش است؟ ۸۳
- ده نوع عبارت در راهبرد خواندن برای معنی ۸۴
- این رویکرد چطور عمل می‌کند؟ ۸۶
- برنامه‌ریزی برای خوانش مبتنی بر معنی ۸۷

استفاده از راهبرد خواندن برای معنی در حل مسائل ریاضی ۸۸

جستجوی اطلاعات ۸۹

مضمون‌نویسی و خواندن برای دریافت معنی ۹۱

فصل ۷ درک مفهوم ۹۳

نگاهی اجمالی به راهبرد ۹۳

اجرای عملی راهبرد ۹۳

چرا این راهبرد اثربخش است؟ ۹۵

اصل شفافیت مفهومی ۹۵

چرا این راهبرد اثربخش است؟ ۹۵

اصل استفاده از مثال‌های متنوع ۹۵

اصل شایستگی مفهومی ۹۶

نحوه اجرای راهبرد ۹۶

طراحی تدریس مبتنی بر درک مفهوم ۹۷

تغییرات و الحاقات راهبرد مفهوم‌سازی ۹۸

نقشه‌ای برای تعریف مفهوم ۹۸

بازی گروه مفهومی ۱۰۰

ماتریس تحلیل مفهومی ۱۰۰

فصل ۸ آموزش معما ۱۰۳

نگاه اجمالی به راهبرد ۱۰۳

اجرای عملی راهبرد ۱۰۳

چرا این راهبرد اثر بخش است؟ ۱۰۶

چطور از این راهبرد استفاده کنیم؟ ۱۰۷

طراحی برنامه درسی مبتنی بر معما سازی ۱۰۷

تغییرات و پیوست‌ها ۱۰۹

یادگیری مبتنی بر مستندات چندگانه ۱۰۹

چینش ۱۰۹

یادگیری مبتنی بر حل مساله ۱۱۰

بخش چهارم راهبردهای خود اظهارانه ۱۱۳

فصل ۹ یادگیری قیاسی ۱۱۵

نگاهی اجمالی به راهبرد ۱۱۵

اجرای عملی راهبرد ۱۱۵

چطور این راهبرد را به کار گیریم؟ ۱۱۹

- طراحی درسی مبتنی بر یادگیری قیاسی ۱۲۱
تغییرات و پیوست‌ها ۱۲۳
خوانش قیاسی ۱۲۴
نگارش قیاسی ۱۲۵
یادگیری قیاسی و ریاضی ۱۲۷

فصل ۱۰ بیان استعاری ۱۲۹

- نگاه اجمالی به راهبرد ۱۲۹
اجرای عملی راهبرد ۱۲۹
چرا این راهبرد اثر بخش است؟ ۱۳۲
نحوه اجرای راهبرد ۱۳۳
برنامه‌ریزی برای تدریس مبتنی بر بیان استعاری ۱۳۳
تغییرات و پیوست‌ها ۱۳۶

فصل ۱۱ الگوسازی ۱۳۹

- نگاهی اجمالی به راهبرد ۱۳۹
اجرای عملی راهبرد ۱۳۹
چرا این راهبرد اثر بخش است؟ ۱۴۱
نحوه استفاده از راهبرد ۱۴۳
برنامه‌ریزی برای یک تدریس الگوساز ۱۴۳
هدف از درس چیست؟ ۱۴۴
دانش‌آموزان از چه منابع اطلاعاتی برای استخراج اطلاعات اصلی استفاده می‌کنند؟ ۱۴۴
دانش‌آموزان از چه معیارهایی برای استخراج عناصر ساختاری مورد نیاز استفاده می‌کنند؟ ۱۴۴
آیا دانش‌آموزان برای یافتن و ثبت اطلاعات ضروری به کمک یک سازمان‌دهنده احتیاج دارند؟ ۱۴۴
تغییرات و پیوست‌ها ۱۴۵

فصل ۱۲ چشم ذهنی ۱۴۹

- نگاهی اجمالی به راهبرد ۱۴۹
اجرای عملی راهبرد ۱۴۹
چرا این راهبرد اثر بخش است؟ ۱۵۱
چطور از این راهبرد استفاده کنیم؟ ۱۵۳
طراحی درسی با استفاده از راهبرد چشم ذهنی ۱۵۳
تغییرات و پیوست‌ها ۱۵۴
یادداشت‌های تکنیک طراحی تخته مغناطیسی ۱۵۵
تجسم واژگان ۱۵۶
یادداشت‌های ریاضی ۱۵۶

بخش پنجم راهبردهای تعاملی ۱۵۷

فصل ۱۳ یادگیری تعاملی ۱۵۹

- نگاهی اجمالی به راهبرد ۱۵۹
- اجرای عملی راهبرد ۱۵۹
- چرا این راهبرد اثر بخش است؟ ۱۶۲
- نحوه استفاده از راهبرد ۱۶۳
- طراحی درسی با استفاده از راهبرد یادگیری تعاملی ۱۶۳
- تغییرات و پیوست‌ها ۱۶۵
- همتاخوانی ۱۶۵
- حل مسئله هم‌تا ۱۶۶

فصل ۱۴ تصمیم‌گیری ۱۶۹

- نگاهی اجمالی به راهبرد ۱۶۹
- اجرای عملی راهبرد ۱۶۹
- چرا این راهبرد اثر بخش است؟ ۱۷۱
- اصل دانش پیشینه ۱۷۳
- اصل تجربه ۱۷۳
- اصل معیارها (فیلترها) ۱۷۳
- اصل تأمل (بازاندیشی) ۱۷۳
- نحوه اجرای راهبرد ۱۷۳
- طراحی درسی با استفاده از راهبرد تصمیم‌گیری ۱۷۳
- فشارسنج فیزیکی ۱۷۶
- اجماع (اجماع‌سازی) ۱۷۷

فصل ۱۵ جورچین ۱۸۱

- نگاهی اجمالی به راهبرد ۱۸۱
- اجرای عملی راهبرد ۱۸۲
- چرا این راهبرد اثر بخش است؟ ۱۸۵
- نحوه استفاده از راهبرد ۱۸۶
- تغییرات و پیوست‌ها ۱۸۹
- یادگیری کمیته‌ای ۱۹۰

فصل ۱۶ حلقه گروهی ۱۹۵

- اجرای عملی راهبرد ۱۹۵
- چرا این راهبرد اثر بخش است؟ ۱۹۷
- نحوه استفاده از این راهبرد ۱۹۹

حلقه‌های ادبی ۲۰۰

سوالات ادبی ۲۰۱

سوالات تحلیلی ۲۰۱

سوالات خلاقانه ۲۰۱

سوالات شخصی ۲۰۱

گروه‌هایی با علائق مشترک ۲۰۲

باشگاه نویسندگان ۲۰۲

بخش ششم راهبردهای چهار سبکی ۲۰۵

فصول مربوط به راهبردها ۲۰۵

فصل ۱۷ یادداشت‌های پنجره‌ای ۲۰۷

نگاهی اجمالی به راهبرد ۲۰۷

اجرای عملی راهبرد ۲۰۷

چرا این راهبرد اثربخش است؟ ۲۱۰

نحوه اجرای راهبرد ۲۱۱

برنامه‌ریزی برای درس با کاربرد راهبرد یادداشت‌های پنجره‌ای ۲۱۲

تغییرات و پیوست‌ها ۲۱۲

یادداشت‌های ریاضی ۲۱۲

چهار ایده ۲۱۳

فصل ۱۸ حلقه دانش ۲۱۷

نگاهی اجمالی به راهبرد ۲۱۷

اجرای عملی راهبرد ۲۱۷

چرا این راهبرد اثر بخش است؟ ۲۲۰

گام‌هایی برای افزایش مشارکت ۲۲۰

گام‌هایی برای حفظ تمرکز ۲۲۱

گام‌هایی برای ارتقای سطوح بالای تفکر ۲۲۲

نحوه استفاده از راهبرد ۲۲۳

برنامه‌ریزی برای یک درس با محوریت راهبرد حلقه دانش ۲۲۳

فصل ۱۹ آنچه من می‌شنوم، تو هم می‌شنوی؟ ۲۲۹

نگاهی اجمالی به راهبرد ۲۲۹

اجرای عملی راهبرد ۲۳۰

چرا این راهبرد اثربخش است؟ ۲۳۲

نحوه استفاده از راهبرد ۲۳۳

تغییرات و پیوست‌ها ۲۳۷

فصل ۲۰ چرخش تکلیف آموزشی ۲۴۳

- نگاهی اجمالی به راهبرد ۲۴۳
اجرای عملی راهبرد ۲۴۴
تنوعی از چرخش وظایف ۲۴۶
چرا این راهبرد اثربخش است؟ ۲۴۶
نحوه استفاده از راهبرد ۲۴۹
تغییرات و پیوست‌ها ۲۵۱
مِنوهای ادراکی ۲۵۲
مِنوهای ارزیابی ۲۵۲
چرخش تکلیف سَبک-هوش ۲۵۲

منابع ۲۵۵

www.ketab.ir